

Predkladacia správa

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predkladá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky ako iniciatívny materiál.

Cieľom zákona je reagovať na identifikované potreby obyvateľov Slovenskej republiky, konkrétne prehlbujúcu sa zadlženosť obyvateľov, zvyšujúce sa napätie v rodinách, a riziko nárastu duševných chorôb a zároveň na absenciu zodpovedajúceho poradenstva pri riešení problémov obyvateľov s dlhmi a preventívnej poradenskej pomoci.

Slovenská republika patrí medzi niekoľko krajín EÚ, ktoré ešte neposkytujú nadmerne zadlženému obyvateľstvu bezplatné dlhové poradenstvo. Podľa štatistického zisťovania o príjmoch a životných podmienkach domácností EÚ SILC 2019 publikovaného EUROSTAT-om je na Slovensku 11,9 % ľudí ohrozených chudobou (638 009 ľudí), t. j. majú príjem pod 60 % mediánu národného ekvivalentného disponibilného príjmu v SR. EÚ SILC 2019 poukazuje na fakt, že 178 927 domácností platí len s veľkými ťažkosťami zvyčajné výdavky, 498 927 domácností veľmi finančne zaťažuje platenie celkových nákladov na bývanie a cca 117 754 domácností veľmi finančne zaťažuje splácanie pôžičiek, leasingov a nákupov na splátky.

V Slovenskej republike nie je dlhodobo riešená oblasť prevencie duševných porúch vrátane odborného, najmä psychologického poradenstva pre jednotlivcov, páry a rodiny. Absenciu preventívnej poradenskej pomoci ľuďom, ktorí vyhľadajú pomoc z vlastného rozhodnutia, ktorí potrebujú pomoc prvého kontaktu, pomoc v orientácii v ich aktuálnej situácii, pri aktivácii vnútorných i medziľudských zdrojov a poradenstvo vo vzťahových a manželských problémoch zvyčajne zohľadňuje aktuálna pandemická situácia. Je nutné rozšíriť spektrum pomoci na predchádzanie resp. elimináciu dôsledkov sociálnej izolácie, straty zamestnania, samotného ochorenia COVID-19 atď. na duševné zdravie ľudí.

Navrhuje sa preto doplnenie pôsobnosti Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny o realizáciu projektov zameraných na poskytovanie bezplatného poradenstva pre fyzické osoby pri riešení ich problémov s dlhmi a projektov zameraných na bezplatné psychologické poradenstvo a iné odborné poradenstvo zamerané na prevenciu vzniku duševných porúch, nakoľko to aktuálna právna úprava (zákon č. 453/2003 Z. z.) neumožňuje.

Účinnosť zákona sa navrhuje od 1. augusta 2021 v súvislosti s dĺžkou legislatívneho procesu.

Návrh zákona nebol predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh zákona bol v dňoch od 5.3.2021 do 25.3.2021 predmetom medzirezortného pripomienkového konania prostredníctvom portálu Slovo-Lex. Výsledky pripomienkového konania sú uvedené vo vyhodnotení pripomienkového konania, pričom návrh zákona sa na rokovanie predkladá bez rozporov.